

Örebro-Värmland
BYGGNADS

Medlemstidning
för Byggnads
Region Örebro-
Värmland

Nr 3
2021

”Snickarjäveln” på slottet

**Byggnads
granskade
skidorten**

**Startar eget
ölbryggeri**

Hej kamrater,

jag hoppas att ni alla har haft möjlighet till en skön och avkopplande semester. Pandemin är dessvärre inte över ännu och vissa restriktioner har vi ju fortfarande kvar, men desto fler som tar sitt vaccin så ska vi nog rida ut den här stormen också.

Vi i Byggnads lanserade i våras en kampanj som kallas för knegarpension som vi hoppas blir en verklighet för oss alla samt för alla våra kamrater som blir utslitna i förtid. Alla ska vi ha rätten till ett drägligt liv utan hot om utförsäkring och annat otyg när vi har stått i alla olika vädertyper för att bygga sjukhus, vårdcentraler, skolor och bostadshus. Knegarpensionen innebär bland annat att det ska finnas en så kallad ventil att använda sig av om man inom sitt yrke blivit så utsliten att man inte kan fortsätta att arbeta. Lyssnar man däremot på Ulf Kristersson så menar han på att man inte ska ha så många år kvar av sitt liv när man får gå i pension, man kan ju undra hur mycket han vet vad det innebär att jobba inom våra yrken som vi har i vår bransch.

På tal om knegarpension och våra pensioner i övrigt så finns det ett allvarligt hot mot hela vår välfärd med pensioner, läkarvård och allt annat som finansieras av skattemedel och det är den arbetslivskriminalitet som bara växer i vårt land. Det är med stor glädje jag noterar att vår arbetsmarknadsminister Eva Nordmark har arbetat för att regeringen ska inrätta en nationell delegation mot arbetslivskriminalitet. Delegationen kommer att få i uppdrag att bland annat samla och stödja relevanta aktörer, förstärka kunskapen kring arbetslivskriminaliteten i Sverige och tillvarata internationella erfarenheter. Arbetsmarknadens parter kommer särskilt bjudas in att medverka till delegationens arbete. Arbetslivskriminalitet leder till osäkra arbetsvillkor, allvarliga kränkningar av arbetarnas rättigheter och en snedvriden konkurrens. Vår välfärd håller på att urholkas då dessa banditföretag varken betalar skatt i Sverige eller i sitt eget hemland och därmed så får vi en rejäl lönedumpning inom byggbranschen. Ett sätt att komma åt vissa delar av detta vore att ändra vår lagstiftning så att samtliga företag och dess anställda betalar skatt i Sverige från första arbetsdag. Jag vill ha ordning och reda i vår bransch och det tror jag även alla våra medlemmar önskar sig. Jag vet också att många av er är trötta på att lyssna på vad våra olika politiska partier säger och tycker men för oss som medlemmar i Byggnads är detta en ödesfråga. Vi vill inte ha tillbaka det daglöneri som fanns en gång i tiden men om detta får fortsätta så har vi inte långt kvar. Vi måste få Ordning och Reda och det NU. Kom ihåg att det finns partier som vill ha tillbaka daglöneriet.

Stefan Löfven meddelade nyligen att han avgår som partiledare under partikongressen som kommer att hållas nu under hösten. Det kommer att bli en spännande höst med att följa alla diskussioner fram till kongressen för att se vem det blir som kommer att efterträda Stefan. Det är en viktig tid som kommer nu då det är mindre än ett år kvar till riksdagsvalet. Jag tror och hoppas att både partiet och vår nye partiledare lägger sina öron mot marken och börjar lyssna riktigt noga på vad gräsrotterna ute i landet tycker och tänker. Vi måste vara tydliga med våra mål och vad vi vill uppnå framöver. □

Stark, stolt och trygg!

Kenneth Svärd
ordförande
Byggnads
Örebro-Värmland

De tar emot motioner

Bakifrån från vänster:

Håkan Ahlqvist, Kenny Hermansson

Längst fram från vänster:

Martin Bodén, Thomas Schultz

Nu är det dags att skriva motioner!

Nu är det dags att börja fundera på att skriva motioner till Byggnads kongress 2022.

Har du en ide inom ett område som du vill att Byggnads ska lägga extra mycket fokus på under de kommande fyra åren?

Regionen har sitt motionsstopp den 8 oktober 2021.

<https://byggnads.kongress.nu/medlemsmotion>

Kolla att företaget är schyst!

Kan de anställda känna sig trygga? Har de rätt lön?

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Kenneth Svärd
Redaktionskommitté: Kenneth Svärd och Thomas Schultz
Produktion: Krügers, text och foto. Texttanken, layout och redigering Magnus Östin, textproduktion
Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås
Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/
Telefon: 010-601 10 11 [vxl]
Postgiro: 204729-8

Vad tycker du...

...att vi ska skriva om i tidningen?

Kom med tips och idéer till

Peter Krüger:

peter.kruger@telia.com

Byggnads kontrollerade firmor i Branäs

TEXT: MAGNUS ÖSTIN

På sommaren är skidorten Branäs som ett Klondike. Det byggs för fullt och inte alltid är det schyssta villkor. Byggnads Örebro-Värmland gjorde en kontroll i Branäs även denna sommar.

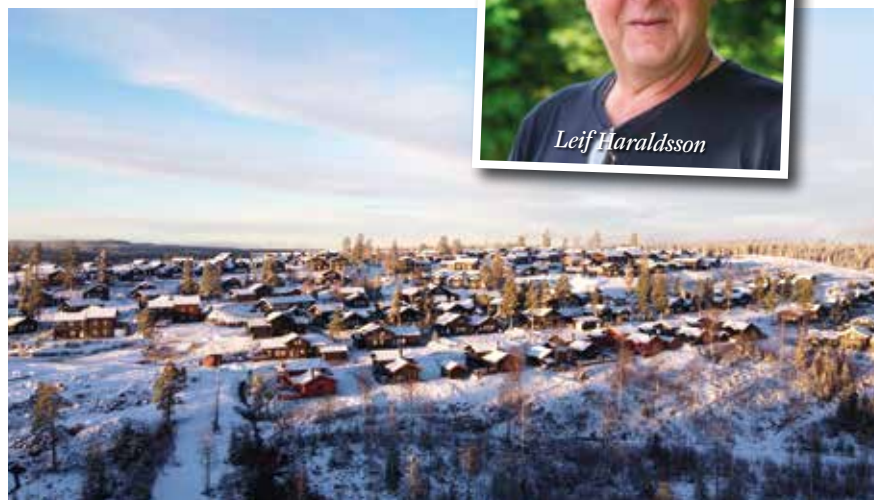
- **De expanderar enormt** nu i Branäs, liftsystemet byggs ut och anläggningen växer, säger ombudsmannen Leif Haraldsson som tillsammans med kollegan Patrik Nyström besökte Branäs i Torsby kommun ett par dagar i skiftet juni-i juli för att kontrollera byggarbetsplatser.

- Vi arbetar för att det ska vara ordning och reda hos underentreprenörer. Det ska vara schyssta villkor och schysst arbetsmiljö.

Har säger "att det är som ett klondike" i Branäs sommartid, precis som det är på andra skidorter.

Med andra ord: Det är byggrus och där det finns jobb att utföra och en chans att tjäna pengar, dit lockas alla typer av byggföretag.

- Jag vill poängtera att alla förstår inte är oseriösa, säger Leif Haraldsson.

Leif Haraldsson

Erfarenheten är att Byggnads brukar hitta tillräckligt många tvivelaktiga byggarbetsplatser för att det ska vara värt resan dit.

- I fjol byggdes många hotell och lägenhetskomplex, i år var det mer villor.

Leif Haraldsson och Patrik Nyström gjorde spontana besök på flera byggarbetsplatser.

Bland annat stötte de på ett baltiskt företag som inte brydde sig om att bygga ställning till nocken på villorna. Det såg likadant ut på alla hus - sista biten

fick byggjobbarna klättra på stegen.

Företaget hade 15 anställda och vill inte teckna kollektivavtal.

- Vi anmälde till Arbetsmiljöverket och skickade med bilder på ställningen. Vi anmälde också till Skatteverket: vi misstänkte att de inte betalar skatt för sina anställda.

I övrigt såg det bra ut hos de byggföretag som fick besök.

- Det verkar vara lite bättre i år. Kanske beror det på att vi är där och visar oss. □

Så blir nya större Byggfackens hus

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Bottenplattan är färdig-gjuten i september och inflyttningsdatumet ser ut att hålla. Före detta ombudsmannen och snickaren Fredrik Ahl har fått förtroendet att skapa nya större Byggfackens hus.

Bygget på Riagatan 51 i Örebro är i gång och Fredrik Ahl tillbaka där han arbetade som ombudsman år 2000–2007.

– Några av mina bästa år, säger han.
– Det är kul att få förtroendet och chansen att ge något tillbaka.

Den 980 kvadratmeter stora byggnaden är för trång och ägarna Byggnads och Elektrikerförbundet beslutade att utöka, något tidningen berättat tidigare. 240 kvadratmeter till blir det.

Fredrik Ahl, Michael Källqvist och Anders Dahl.

Fredrik Ahl som är snickare i grunden anlitas som projektutvecklare.

– Vi har ett projektutvecklingsbolag, InnoBo, som projektleder och bygger i samarbete med Byggnor.

Fastighetsägarna ville ha en extra våning, men det tillät inte detaljplanen

så Fredrik Ahl fick arbeta fram alternativ. Det var en utmaning eftersom tomten är liten och byggrätten begränsad.

– Vi tar bort onödiga korridorer och gör om till förråd. Vi bygger också om gamla arkiv till konferensrum.

För att få till ljusinsläpp i nya rum skapas en liten innergård som också fungerar som uteplats.

Fler parkeringsplatser och toaletter blir det också.

Tidsplanen väntas hålla.

– Sista februari ska vi lämna över huset.

Takbyte planeras ske våren 2022.

En liten brasklapp finns. Öväntad materialbrist som en följd av pandemin skulle kunna försena bygget, men Fredrik Ahl ser det inte som sannolikt.

Det hålls regelbundna byggmöten och alla inblandade är flexibla. Skulle det uppstå en sådan situation kan andra lösningar väljas.

– Om det skulle bli brist på takstolar exempelvis får vi väl tillverka dem på gammalt vis.

Byggnads, Elektrikerförbundet, GS, Seko, Målarförbundet och Fastighets finns i huset. □

Har du koll på tryggheten?

Trygghetsförsäkringarna är ditt skyddsnät genom jobbet och tjänstepensionen den extra slant som i framtiden gör ditt liv som pensionär dragligare och tryggare.

Men har du verkligen koll på vad som gäller för just dig?

Många har inte det, har det visat sig.

Därför har webbtjänsten Avtalat skapats och den är till för bland andra Byggnads medlemmar.

På www.avtalat.se går det att skapa sig en bättre överblick över det som ger trygghet i form av försäkringar och tjänstepension som följer med kollektivavtalet.

Plattformen och bolaget Avtalat skapades i år av av LO, PTK och Svensk Näringsliv.

Information som tidigare fanns utspridd och var svårare att överblicka ligger från 2021 samlad på ett ställe.

På sikt ska det bli möjligt för användare att logga in och kunna välja att ta del av digitala tjänster, exempelvis vara med i webinarier för att bli mer insatt.

Det övergripande målet med plattformen är att fler ska få ökad kunskap om tjänstepensionen och de trygghetsförsäkringar de har genom jobbet, och vilka val de kan göra. □

TA DITT ANSVAR SOM MEDLEM OCH STÄLL FRÅGAN

Lars Mejern Larsson

Sverige ska få en ny statsminister under hösten eftersom Stefan Löfven valt att lämna sitt uppdrag. Jag kan tänka mig att du som läser dessa rader kanske inte ligger sömlös efter detta besked men det betyder mycket för din vardag vem som är statsminister i vårt land, inte just personen men vilka politiska prioriteringar som görs. Det tycker jag blev tydligt när vårt land drabbades av corona.

Det som uppmärksammades i media var spelet kring vilka krav olika partiet hade och vem som ville samarbeta med vem och vem som fick igenom

mest av sin politik. Ibland kändes riksdagsarbetet ungefär som när vi skulle komma överens med arbetsgivaren om hur stort ackordöverskottet skulle bli och vilka extratider som skulle godkännas.

Jag kan säga att jag är nöjd med flera saker men framför allt satsningarna på vården, höjningen av a-kassan och korttidspermitteringarna. Sedan kanske ni har läst i media om problemen för dom som pendlat till Norge för arbete men efter diskussioner med den norska regeringen så blev det en lösning på den frågan också.

”Jag kan säga att jag är nöjd med flera saker men framför allt satsningarna på vården, höjningen av a-kassan och korttidspermitteringarna.”

Lars Mejern Larsson

En sak som jag inte tänkt på så mycket men som kan få konsekvenser för er vardag är de skenade virkespriserna. Det kan innebära att priserna på byggnationen blir för höga och att viktiga projekt skjuts på framtiden och det jag misstänker är att många mindre firmor som jobbar åt privatpersoner redan drabbats.

Ja det finns alltid stora och små frågor att engagera sig i för mig som riksdagsledamot och är det så att ni vill träffa mig så är det bara att höra av sig.

Nu är det svamp och bär säsong i skogen och snart är det älgjakt. De värmländska skogarna levererar oavsett om du beväpnar dig med bössa eller korg. ☐

Lars Mejern Larsson

Försäkrings- och pensionsgenomgång

Ta ett kort på följande QR-kod med din mobil och klicka på länken så kommer du in på vår bokningssida.

Vi är glada att få presentera möjligheten till Digital rådgivning med en certifierad rådgivare från Folksam i samarbete med Byggnads.

Du får en kostnadsfri försäkringsgenomgång där vi säkerhetsställer att du har rätt försäkringsskydd och har fått ta del av ditt erbjudande om medlemsförsäkringar. Vi har även möjlighet att ge råd om sparande!

Digital rådgivning är ett smidigt sätt att få hjälp med frågor kring medlemsförsäkring, trygghet och sparande. Räkna med ca. 1 timme av din tid.

/Katarina Sandgren, Byggnads, Jörgen Lybeck och Peter Larsson, Folksam

Anders Nilsson

Ålder: 44 år.

Familj: Sambo och barn.

Bor: Karlstad.

Yrke: Markanläggare på NCC.

Fritidsintressen: "1900-talshistoria tycker jag är ganska fränt. Det kan innefatta det mesta, senaste tiden har det blivit mycket Formel 1, om 70-talstiden."

Markanläggare ny i regionstyrelsen

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

"Oftast ser man mig i närheten av en grävmaskin med en spade i handen", säger Anders Nilsson som valts in som ny ledamot i Byggnads Örebro-Värmlands regionstyrelse.

"Markanläggare är ett udda yrke inom Byggnads, de flesta är med i Seko och går på Väg- och banavtalet, så det kan nog vara bra att ha en sådan som jag i regionstyrelsen."

Han gör den inledande meningen lite längre genom att säga att "det kanske bara är huvudet som sticker upp och syns".

Många uppdrag han gör som markanläggare handlar om att dränera husgrunder. Ledningsarbete är också vanligt.

Just i dag har han ett något annorlunda uppdrag. Han ska stänga av älvfåran under Elverumsbron i Karlstad.

Bron byggdes av Peab och stod klar i fjol men har inte kunnat användas på grund av ett konstruktionsfel. Snart ska bron åtgärdas.

NCC, där Anders Nilsson är anställd, har ramavtal med Karlstads kommun och har fått uppdraget att sköta förberedelserna inför broreparationen, som någon annan ska utföra.

Anders Nilsson har nära till humorn. Han är nyfiken på det mesta och pratar snabbt och med inlevelse. Samtalet hoppar mellan ämnena innan han landar i en utläggning om motorsporten Formel 1

och 1970-talseran med Ronnie Pettersson, Niki Lauda och James Hunt.

Det kan räcka att han hör en radiodokumentär för att väcka lusten att lära sig mer.

Så var det också med det fackliga engagemanget.

- Innan betalade man sin avgift och visste inte så mycket. Sedan när man gick kurser och lärde sig mer så var det som aha-upplevelser.

- De flesta i dag vet inte hur det var förr, vilka förbättringar som skett. När jag började hade vi exempelvis ingen helglön.

Anders Nilsson

Anders Nilsson valdes in som ny i regionstyrelsen i våras, men han är ingen nykomling inom fackligt arbete. Han har sedan 2008 haft olika fackliga uppdrag på NCC.

- Markanläggare är ett udda yrke inom Byggnads, de flesta är med i Seko och går på Väg- och banavtalet, så det kan nog vara bra att ha en sådan som jag i regionstyrelsen.

Han har suttit i MB-grupper tillsammans med Seko eftersom de har gemensamma intressen. Det är en värdefull erfarenhet.

Vilken facklig fråga är viktigast?

- Arbetsmiljön och Las.

Tidigare har den fackliga kampen handlat mycket om att förbättra den fysiska arbetsmiljön. Framöver kommer den psykosociala arbetsmiljön att få större uppmärksamhet spår Anders Nilsson.

- Stress och prispress är ett problem. Det finns mer att göra för att förbättra arbetsmiljön. □

Hemtam på slottet

Hittade vattenläcka i lönnrum under kungens sovrum

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Han byggde vinkällare åt Sigvard Marjasin och upptäckte en vattenläcka i lönnrummet under kungens sovrum. Per Wegelius är "snickarjäveln" som fungerar som platschef på Örebro slott.

Av och till i snart 30 år har Per Wegelius på Brixly jobbat i den pampiga borgen i centrala Örebro. Senaste åtta åren har han nästan bara varit här.

– Jag är som en platschef men är ju en snickarjäväl, säger han på sitt humoristiska sätt när han tar emot utanför slottet, som ingen vet exakt ålder på.

Det man vet bestämt är att en större borg byggdes här på 1300-talet.

"Varje ombyggnad kan bjuda på spännande överraskningar. Per Wegelius visar oss en vägg med målningar som länge var dolda under puts."

Klockan är åtta på morgonen och snart ska landshövdingen ge sig av på ännu ett åtagande.

– Maria Larsson är flitig och väldigt trevlig. Det har varit några landshövdingar genom åren, jag byggde vinkällare åt Marjasin förresten och den finns kvar ännu.

I ett stort slott från finns alltid saker att fixa.

Som om inte underhållet vore nog byggs slottet om med jämna mellanrum

för att passa hyresgästerna. I år ska 28 projekt klaras av. Störst är en restaurering och handikappanpassning av den västra utomhusterrassen, som bland annat kaféet ska använda.

– Vi ska ta upp ett hål i muren som varit stängt sedan 1500-talet. Det krävdes en del tillstånd kan jag säga.

Per Wegelius arbetar tätt med slottsarkitekten Tina Wik.

Alla ombyggnader, alla reparationer och allt underhåll är omgärdat

Per Wegelius

Ålder: 59 år.

Bor: Lillån, Örebro.

Familj: Hustru och utflugna barn (son och dotter).

Yrke: Träarbetare (43 år i yrket), anställd på Brixly.

Fritidsintressen: Hängiven sportfiskare med bland annat följande personbästa: hälleflundra 158 centimeter, gädda 13,8 kilo och abborre 2 120 gram.

av noggranna överväganden och stor försiktighet. Innan något får göras ska slottsarkitekten och ofta också ägaren Statens fastighetsverk tycka till.

Det är noggrant i alla led och ofta krävs unika lösningar för varje utmaning.

– Och man får inte göra några tabbar.

När Per får grönt ljus är det han som tar in de yrkesgrupper som behövs. Det är en fördel att jobba med samma hantverkare, tycker Per.

I ett av rummen inne i kungens våning arbetar den här dagen målarmästaren Kalle Edlund med att fixa till vägghelvet efter en vattenskada. Tidigare var det Kalles pappa som hade uppdraget.

Att ha arbetat länge på slottet är ofta en fördel för Per Wegelius: vattenskadan hade inte upptäckts så snabbt annars.

– När vattentrycket sjönk förstod Statens fastighetsverk att det var en vattenläcka, men de kunde inte hitta

den. Då sa jag: ”Har ni kollat blindrummet under kungens rum”? Det visste de inte ens om fanns. Det fanns inte inritat någonstans.

I ett slott visar sig inte en vattenläcka lika snabbt som i en villa. Skadorna kan bli stora.

– Murarna kan vara 2,5 meter tjocka.

Det kan ta ett tag innan det syns.

Kollegan Hans Greider arbetar denna dag med att återställa efter läckan. Bjälkarna ska salas upp innan ett furugolv läggs i det numera inte lika hemliga utrymmet.

Per Wegelius tar oss med på en rundtur genom slottet.

– Här har jag hunnit renovera två gånger genom åren, säger han när vi passerar genom ett mindre rum.

Det massiva nya trägolvet som ersatt den gamla plastmattan följer den ojämna kalkstensmuren. Inga socklar tillåts.

Omsorgen om detaljer och det gamla har inte alltid varit lika stor. En slottsdel som nu är ett vackert kafé i två öppna

våningar rymde tills nyligen restaurangkök, fläktrum, kylrum och en stor hiss.

Varje ombyggnad kan bjuda på spännande överraskningar. Per Wegelius visar oss en vägg med målningar som länge var dolda under puts.

Väggen skulle putsas om, men när den gamla putsen knackades ner hittades målade liljor och rankor gjorda på 1500-talet därunder.

– Lite roligare än att riva bort gips.

På väggen hittades också klotter som fångar ristat in i muren på 1700-1800-talet.

Arbetet på slottet har gjort honom brett intresserad av slott och historia. Rikssalen och residenset är Per Wegelius egna favoritsalar.

Och intresset sträcker sig utanför Örebro slott.

– I fjol sommar firade vi 30-årig bröllopsdag jag och hustrun, då besökte vi Gripsholms slott, säger han med ett brett leende. □

Stort intresse för nytt ölbryggeri

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Hantverksöl brukar öl kallas som kommer från mikrobryggerier. Det öl som vännerna Leif Haraldsson och Conny Andersson brygger skulle lite skämtsamt kunna benämnas fackmässigt tillverkat hantverkaröl.

Leif Haraldsson har tagit klivet tillbaka in i det fackliga som ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland efter att ha varit kommunalråd i Grums. Conny Andersson är nyinflyttad Karlstadsbo efter många år på Målarförbundet i Stockholm.

När han lämnade huvudstaden för att bli ny distriktschef för LO-distriktet

i Örebro-Värmland har de två fackliga vännerna kommit geografiskt nära varann. Nu kan de göra verklighet av en idé de fick redan för fem år sedan.

De har startat ett mikrobryggeri i en nedlagd matbutik i Slottsbron, Grums.

– Med vänskap kommer öl, svarar Conny Andersson på frågan hur ölintresset uppstod.

Vi går in via det som förr var butikens lastkaj. Lagerutrymmet med kylrum och källare passade bryggeriet bäst. De har möjlighet att riva den tillfälliga extraväggen ut mot butiken framöver om det behövs.

– Tanken är att börja småskaligt och sedan utöka, säger Leif Haraldsson.

När tidningen träffar dem är det sommar och de är i uppstartsfasen. Aktiebolaget Sundets öl i Slottsbron AB är bildat, lokalen renoverad och inredd

och bryggverken och alla andra redskap och även ingredienser inköpta. Den första bryggda ölsatsen är tappad på flaska och snart redo för avsmakning.

– Vi vill ha lokal anknytning, både i namnet och i råvarorna. Vår ambition är att så mycket som möjligt ska vara lokalt och har bland annat varit i kontakt med en humleodlare i Värmskog som vi eventuellt ska köpa ifrån ifall han får till humlen, säger Leif Haraldsson.

Den första satsen – eller batchen som den brukar kallas bland ölbryggare – blev en ljus lager.

– Vi kokade 25 liter en söndag, en tjeckisk pils, säger Leif Haraldsson.

Resultatet står i två backar i väntan på att ölet ska bli moget nog att avsmaka.

– Det ska stå i rumstemperatur i två veckor först.

De ser fram emot att smaka av ölet och sedan brygga nya satsar.

– Första gången utgick vi från ett färdigt recept. Sedan kommer vi att göra egna anpassningar när vi vet vad vi vill uppnå, säger Leif Haraldsson.

På sikt vill de brygga 4–5 sorters öl.

– Vi gillar lager och pils bäst, och så måste vi också ha en stout. För att komma in på marknaden krävs dessutom en IPA, säger Conny Andersson som själv inte håller den sortens öl som favorit.

– Och så måste man ha en alkoholfri öl också numera, tillägger han.

Leif Haraldsson nickar instämmande. Ska de brygga på allvar med målet att leverera till restauranger är det ett måste.

– Det blir en utmaning och spännande, säger Leif Haraldsson och säger att det finns två sätt att göra alkoholfri öl, antingen används en särskild jäst eller så tar man bort alkoholen i ett extra steg.

Sedan det kommit ut att de startat bryggeri har reaktionerna inte låtit vänta på sig. De har stora kontaktnät och många har gett dem tummen upp och undrat hur snart det går att smaka på deras öl.

Under intervjun berättar Leif Haraldsson om platsen Slottsbron, att där spelades bandy och att laget gick under smeknamnet blåtomtarna på grund av sina blå dräkter.

– Det är ju ett bra namn på en julöl, utbrister Conny spontant.

Kanske blir det premiär med julölen Blåtomte?

I planen ligger också att söka alkoholtillstånd för att kunna arrangera ölprovning för mindre sällskap.

– Avsmakningar är också bra för oss, det ger vägledning till vilken sorts öl som folk tycker om, säger Conny Ström.

För att lyckas som ölbryggare gäller det att pricka in rätt balans av ölets olika smakegenskaper.

Själva hantverket är inte särskilt komplicerat menar de.

– Egentligen är det ju bara fyra ingredienser: vatten, malt, humle och jäst. Kunde munkar göra det här vid en

bäck på 1600-talet ska väl jag och Conny klara det 2021, säger Leif Haraldsson med ett leende. □

Dricker helst?

Leif:

– Höga kusten, en lager med lite karaktär, den är lite mörkare, fyllig, och ska vara iskall.

Conny:

– Bernard, en lager som påminner om Höga kusten. Jag gillar också Boddington, en EPA (English pale ale) som nästan är lite chokladaktig i smaken.

Kampen fortsätter

Så händer det som måste hända då och då vi måste byta partiledare för socialdemokraterna och jädrar vad massmedia vaknade till och tog fram personer som analyserar partiet. Jag utgår ifrån att intresset kvarstår när den nya ledaren tar vid. För oss byggnadsarbetare finns ett antal kamper vi måste ta naturligtvis måste våra löner hänga med. Men vi är alldeles för olycksdrabbade för att avsluta kampen för en ännu bättre arbetsmiljö. Så där får vi fortsätta vår kamp. Pensionerna är också en stor fråga för oss och inget annat parti kommer att klara en förbättring än socialdemokraterna med hjälp av vänstern. De borgerliga partierna och brun

högern kommer aldrig att förbättra vare sig sjukförsäkringen, pensionerna, arbetsmiljön, eller lönerna om dom kan förhindra det. Så återigen vi har framtiden i våra egna händer rösta rött

motsätt dig brun blå röra som bara vill försämra våra villkor Alltså precis som det varit sedan nittonhundratalets början, om vi inte tar tag i spiran och styr vilka som ska leda vårt land kommer vi få det sämre som arbetare. Äntligen har vi fått en dom som tvingar en företagare från Estland att betala ersättning för dåliga löner. Så för faaan nu tar vi kampen och styr upp hur landet ska styras. ☐

Örebro-Värmland utbildningar 2021

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtoendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Utbildning för skyddsombud 2021

År 1	År 1
Påfarten 8 tim	SO-utbildning
Startkurs 3 dgr	Steg 1, 10 nov, Karlstad
19-21 okt, Örebro	Steg 2, 18 nov, Karlstad
22-24 nov, Örebro	

År 2

SO-utbildning steg 3+4, 7-8 sep, Örebro
Steg 3+4, 15-16 dec, Karlstad

År 3

Samverkan o förändringsarbete
28-29 sep, Karlstad

År 4

De viktigaste föreskrifterna
26 okt, Örebro

År 4

Prevention 2
30 nov, Örebro

Skyddsombudsinformation 5 tim/år

8 okt, Örebro [7-12], 7 okt, Karlstad [7-12]

Vem betalar utbildningarna för skyddsombud?

Samtliga skyddsombudsutbildningar bekostas och anmäler arbetsgivaren dig till på www.buc.se. Företaget betalar även din lön.

UNDANTAGET är Påfarten som **DU** anmäler dig till och Byggnads betalar förlopad arbetsförtjänst och resor till.

Facklig förtoendevald

Grundutbildning 2021, 2-5 nov, Örebro

Lagbasutbildning 2021

Steg 1: 5-7 okt, Folkhögskolan Karlskoga
Steg 2: 3-4 nov, Folkhögskolan Karlskoga

Utbildning för skyddsombud

Startkurs 3 dagar BBAM)
19-21 okt, Örebro [nytt]
22-24 nov, Örebro

Tätskiktsutbildning kl. 14-16

29 sep, Karlstad nytt datum
30 sep, Örebro nytt datum

Tätskiktsutbildning kl. 8-16

6 okt, Karlstad, 7 okt, Örebro

Påfarten (alla förtoendevalda samt medlemmar/icke medlemmar)

Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads, historia, hur man kan påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtroendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlopad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

Utbildningsdagar Påfarten

Påfarten för FFV, medlemmar, ickemedlemmar

30 sep, Askersund
14 okt, Torsby
17 sep, Karlstad
29 sep, Hagfors
21 okt, Örebro
12 nov, Nora
25 nov, Karlstad

Påfarten för ungdomar

2 nov, Karlstad
4 nov, Örebro

MB steg 1-3 2021

19-22 okt, Externat Karlstad
8-10 dec, Externat Karlstad

MB-Konferens 2021

30 sep - 1 okt, Kl: 8-16

Läs mer och gör din intresseanmälan här:

<https://pafarten.byggnads.se/>

Kyltekniker möts igen

På 1980-talet arrangerades träffar för kyltekniker. Nu återupptas träffarna.

Den 9 november klockan 17.00 arrangeras en träff för kyltekniker i Örebro och Värmland. Den hålls hos Byggnads i Karlstad, Posthornsgatan 8.

Initiativet kommer från Sune Johansson, fackligt förtroendevald på Francks kylindustri AB i Karlstad (tidigare Gårdfeldts kyl).

- Jag pratade med Tomas Pettersson (ombudsman på Byggnads) om att det vore kul att testa. När jag började -84 så var det kylmontörsträffar regelbundet i Karlstad, men de dog ut.

Kyltekniker är en liten yrkesgrupp inom Byggnads.

- När man möter någon så säger vi alltid att vi borde ses. Så nu gör vi ett försök. Facket bjuder på mat.

Tanken är att de som deltar ska berätta för varandra vilka förmåner som finns på just deras arbetsplats. Även arbetstider och ersättning för arbetsberedskap är sådant som Sune Johansson vill se diskuteras.

- För att försäkra oss om att alla har avtalsenligt. Så att det är rättvisa förutsättningar.

- Sedan är det förstås trevligt att bara träffas och lära känna varann.

FOTO: PETER KRÜGER

Vattentornet växer och växer.

Det återstår många baljor betong innan de 3200-3400 kubikmeterna är slut. Så mycket betong behövs, för det nya moderna vattentornet i Örebro ska stå färdigt.

För övrigt ...

...finns ännu inget datum för när mångmiljonbygget KTIC i Kristinehamn väntas bli godkänt och kan börja användas, bland annat som hemvist för de tekniska gymnasieprogrammen. Det beskedet ger kommunens projektchef Sofia Elfström i augusti till Byggnads Örebro-Värmlands tidning.

Byggnads NU!

010-601 10 00
Måndag-fredag
07.00-17.00

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare. Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Prestationslöner

T.o.m kvartal 2 2021

Örebro

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	143 640	226,94 kr/tim
Platt	2 449	281,48 kr/tim
Golv	3 066	262,74 kr/tim
VVS	0 kr/tim	
Industrirör	0 kr/tim	
Ställning	339	220,16 kr/tim
Plåt	5 660	231,57 kr/tim

Värmland

Yrkesgrupp	Timmar	Snittförtjänst
TBM	132 832	225,65 kr/tim
Platt	12 629	264,05 kr/tim
Golv	12 112	257,02 kr/tim
VVS	0 kr/tim	
Industrirör	0 kr/tim	
Ställning	700	252,64 kr/tim
Plåt	5 337	238,27 kr/tim
Undertak	641	231,40 kr/tim

Kontakter Örebro-Värmland:

Utbildningsadmin.:
carina.engberg@byggnads.se
Utbildningsansvarig
tomas.pettersson@byggnads.se
MB/FFV-ansvarig
jenny.svensson@byggnads.se
Lagbas-ansvarig
tomas.olsson@byggnads.se
SO-ansvarig
niklas.nordlund@byggnads.se
BYN Värmland
odd.maalsnes@byggnads.se
BYN Örebro
jenny.svensson@byggnads.se
VVS-lärlingar
patrik.hjelm@byggnads.se
Plåtlärlingar
johan.csomai@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:
Telefon: 010- 601 10 11
Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

BYGGNADS VINNER PRINCIPIELLT VIKTIG DOM

Det traktamente som enligt litauisk lag ska betalas till litauiska arbetare som arbetar i Sverige kan inte betraktas som lön. Det klargjorde igår Arbetsdomstolen i en principiellt viktig dom. Företaget ska betala lön enligt kollektivavtalet och den så kallade utstationeringsersättningen ska betalas utöver lönen.

Arbetsdomstolen ger därmed Byggnads rätt i tvisten mot företaget UAB Laivsta, som med sammanlagt 19 anställda utförde byggnadsarbeten under 2019 vid Skeppsbron i Jönköping. Arbetarna har under tiden betalats för låga timlöner. Den lägsta så låg som på 5,59 Euro, i stället för kollektivavtalade dryga 161 kronor i timmen. □

Byggnads tar emot besökare igen!

Sedan **måndag 6 september** är Byggnads kontor i Örebro och Karlstad öppna igen för besök. Personal är på plats efter att ha arbetat hemifrån under pandemin. För att Byggnads ska kunna följa restriktioner och planera arbetet uppmanas medlemmar att ringa i förväg och boka en tid.

Byggnads stöttar Mejern

Byggnads Örebro-Värmland är nöjt med tidigare byggnadsarbetaren Lars Mejern Larssons (S) insatser i riksdagen. Facket stödjer därför hans kandidatur inför kommande val.

KRETSMÖTEN 2021 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

SÄFFLE	2021 12 03 2022 01 20	Medlemsmöte kl.18,30 Julbord Årsmöte kl.18,30 Fackens Hus
HAGFORS	2021 10 13 2021 11 18 2022 01 27	Medlemsmöte på restaurang Kronan kl.18,00 Medlemsmöte kl.18,00 Restaurang Kronan Hockey anmälan till Mattias Alphov Årsmöte restaurang Kronan kl.18,00 Anmälan till Tomas Pettersson 076-8430430 till samtliga möten
KARLSTAD	2021 09 22 2022 01 28	Medlemsmöte Årsmöte tid & plats meddelas senare
KRISTINEHAMN	2021 09 18 2021 11 02 2022 01 17	Unionstravet anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276 Medlemsmöte kl.18 i LO:s lokal Årsmöte kl.18 i LO:s lokal, anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276
SUNNE	2021 10 08 2022 01 21	Bowling kl.18,00 Sunne Krog 6 Bowling Årsmöte i LO-lokalen kl.18,00
ASKERSUND	2021 10 22 2022 01 27	Medlemsmöte kl.18 på Hotell Norra Vättern Årsmöte kl.18 på Hotell Norra Vättern
HALLSBERG	2021 09 23 2021 11 18 2022 01 20	Medlemsmöte kl.18 - plats ej bestämd Medlemsmöte kl.18 - plats ej bestämd Årsmöte kl.18,00 på Hotell Stinsen
HÄLLEFORS	2021 12 03 2022 01 27	Julbord kl.19,30 på Hällefors Herrgård Årsmöte kl.18 på Hällefors Herrgård
KARLSKOGA	2022 01 28	Årsmöte på Värmlandsvägen 5
KUMLA	2021 11 11 2022 01 20	Medlemsmöte kl.18,00 Kumla Folkets Hus Årsmöte kl.18,00 Kumla Folkets Hus
LINDEBERG	2021 11 26 2022 01 26	kl.18,00 Julbord, plats ej bestämt kl.18,00 Årsmöte, plats ej bestämt
NORA	2021 11 18 2022 01 20	Medlemsmöte kl.18,00 Nora Stadshotell Årsmöte kl.18,00 Nora Stadshotell
ÖREBRO	2021 09 24 2021 11 25 2022 01 28	Medlemsmöte kl.17,00 på ABF+Pitchers Julbord och möte kl.18,00 på Byggfackens Hus Julbord Årsmöte kl.18,00 - lokal ej bestämd

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Här når du din ordförande

Askersund
Jens Johansson, 072-902 79 55
Degerfors
Vakant
Grums
Joel Fråstads, 070-731 59 61
Frövi
Kenneth Svård, 070-190 61 24
Hagfors
Oliver Persson, 070-184 46 48
Hallsberg
Nicklas Jonsson, 070-398 64 56
Hällefors
Vakant

Karlskoga
Hans Åkesson, 072-738 40 09
Karlstad/Kil/Hammarö
Martin Bodén, 070-580 04 91
Kristinehamn
Håkan Ahlqvist, 073-337 32 76
Kumla/Fjugesta
Victor Johansson, 073-834 26 00
Lindesberg
Jonas Andersson, 072-540 35 30
Nora
Anton Appelqvist, 072-535 20 79
Sunne
Peter Olsson, 070-580 01 08
Säffle
Erik Pettersson, 073-833 44 37
Örebro
Kjell Krantz, 073-508 96 35